

Saldus novada Jaunlutriņu pagasta bibliotēka

Bibliotēkas 2024.gada pārskats

Saturs

Kopsavilkums	3
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	5
2. Finansiālais nodrošinājums	5
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	5
4. Personāls	7
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	8
6. Krājums	11
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	12
8. Novadpētniecība	13
9. Projekti	14
10. Publicitāte	14
11. Sadarbības tīkla raksturojums	14
12. Pielikumi	15

Kopsavilkums

Darba prioritātes un sasniegumi 2024. gadā:

- 1) kvalitatīvu un operatīvu bibliotekāro un informatīvo pakalpojumu sniegšana bibliotēkas lietotājiem;
- 2) bibliotēkas krājuma, abonēto datubāzu un interneta pieejamības nodrošināšana ikvienam lietotājam;
- 3) bibliotēkas krājuma veidošana, papildināšana, jaunieguvumu bibliotekāro apstrāde, uzskaite, uzturēšana, saglabāšana un attīstīšana, pievēršot lielāku uzmanību krājuma kvalitātes uzlabošanai;
- 4) abonēto datubāzu Letonika un Lursoft, kā arī elektronisko dokumentu izmantošana un popularizēšana;
- 5) bērnu un jauniešu jaunākās literatūras iegāde (īpaši visas “Bērnu žūrijas” grāmatas);
- 6) novadpētniecības materiālu elektroniskā apstrāde, turpinot materiālu vākšanu, nodrošinot to pieejamību ikvienam bibliotēkas apmeklētājam;
- 7) bibliotēkas klātbūtnes un darbības digitālajā vidē aktivizēšana (portāls-Facebook.com)
- 8) bibliotēkas lietotāju apkalpošana mājās;
- 9) bibliotēkas darbinieka profesionālā pilnveide, apmeklējot kursus, seminārus, konferences klātienē vai tiešsaistē;
- 10) pašvaldības klientu apkalpošanas centra funkciju nodrošināšana Jaunlutriņu pagasta bibliotēkā un filiālē Ošeniekos.

Bibliotekāre piedalījās attālināti Latvijas Koledžu asociācijas lietišķās pētniecības konferencē ar ziņojumu “Publisko bibliotēku piedāvājums bērnu un pusaudžu attīstībai.” Raksts tika ievietots Latvijas Koledžu asociācijas lietišķās pētniecības konferences rakstu krājumā “Izglītība. Izaugsme. Ilgtspēja.”

Jauni pakalpojumi

Jaunlutriņu bibliotēkā un filiālē Ošeniekos pagasta iedzīvotājiem ir iespēja samaksāt Saldus novada pašvaldības rēķinus, nekustamā īpašuma nodokli, zemes nomas maksu, valsts un pašvaldības nodevas. Bibliotēkā notiek iedzīvotāju iesniegumu pieņemšana, konsultāciju sniegšana par pašvaldības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem un kompetenci, iedzīvotāju apkalpošana, sniedzot nepieciešamo informāciju. Šāds pakalpojums noteikti ir ieguvums vietējai kopienai.

Nozīmīgi, jauni projekti

Pārskata periodā jauni projekti netika izstrādāti.

Sabiedrības iesaistes kustība “Restarts lasīšanai”

Jaunlutriņu bibliotēka aktīvi iesaistās valsts lasīšanas veicināšanas programmās. Tiek iesaistīti aktīvākie lasītāji, uzrunāti visu vecumu cilvēki lasīt pašiem un veidot lasīšanas tradīcijas. Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024 piesaista arvien vairāk jauno lasītāju, jo noslēgumā ir tikšanās ar kādu no grāmatu autoriem, lasītāju godināšana, koncerts un balvas. 3-4 gadus veci bērni tika iesaistīti lasīšanas veicināšanas projektā “Grāmatu starts”. Bibliotēkā rūpējas par pirmskolas vecuma bērnu lasītprieku, piedāvā izglītojošas, radošas un attīstošas nodarbības.

LNB datu centra problēmas ietekme bibliotēku darbā

2024. gada 1. jūlijā LNB datu centrā tika konstatēti darbības traucējumi, kas ietekmēja informācijas sistēmu darbību un pakalpojumu pieejamību Jaunlutriņu bibliotēkas apmeklētājiem. Nebija pieejams elektroniskais kopkatalogs, attālinātā grāmatu rezervēšana un lietošanas termiņa pagarināšana, līdz ar ko bibliotēka bija spiesta uz nenoteiktu laiku pārtraukt grāmatu izsniegšanas pakalpojumu lietotājiem elektroniski.

Citas ar bibliotēkas darbu saistītas problēmas, to risinājumi:

- 1) Jaunlutriņu pagasta bibliotēka ir daļēji pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem, bet struktūrvienībā Ošeniekos nav pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem un tā nav aprīkota ar iekārtām cilvēkiem ar speciālām vajadzībām.

Citi aktuāli jautājumi:

- 1) Tiešsaistes profesionālās pilnveides pasākumi, darba grupas.
- 2) Bibliotēku pieredzes apmaiņas brauciens
- 3) KAC izveide Jaunlutriņu bibliotēkā

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Jaunlutriņu pagasta bibliotēka dibināta 1950. gadā, tā atrodas Saldus novada, Jaunlutriņu pagasta pārvaldes ēkas pirmajā stāvā. Bibliotēkas apkalpojamā teritorijā ir gan pašvaldības, gan privātās iestādes un uzņēmumi: pagasta pārvalde, medpunkts, pirmskolas izglītības iestāde “Kāpēcītis”, kultūras nams, sociālais dienests, zemnieku saimniecības, jauniešu centrs, Jukuma Vācieša muzejs.

Jaunlutriņu pagastā uz 2024. gada 1. janvāri ir 713 iedzīvotāji. Bērnudārzu apmeklē 43 audzēkņi. Bibliotēka apkalpo pagasta iedzīvotājus, arī iebraucējus, kuri bibliotēku apmeklē vasaras sezonā.

Savukārt, Jaunlutriņu pagasta bibliotēkas struktūrvienība Ošeniekos ir ciemata iedzīvotāju vienīgais kultūras, informācijas un izglītības centrs, kuras darbības mērķis ir nodrošināt dažādu iedzīvotāju grupu interesēm piemērotu literatūru visa gada garumā, iesaistīt dažāda vecuma un dažādu interešu cilvēkus bibliotēkas pakalpojumu izmantošanā, attīstīt bibliotēku kā sabiedrības centru visām vecumu grupām.

Jaunlutriņu pagasta bibliotēkas struktūrvienībā Ošeniekos, pieejamība bibliotekārajiem pakalpojumiem tiek nodrošināta 8 stundas nedēļā (otrdienās 3 st., trešdienās 3.st., piektdienās 2.st.) iedzīvotājiem izdevīgā laikā. Bibliotēkā ir iespējams izmantot interneta pakalpojumus uzziņām, pārskaitījumu veikšanai ar internetbankas palīdzību, iegūt lasīšanā visjaunākās grāmatas un pieprasītākos žurnālus, apmeklēt piedāvātos pasākumus, kā arī mācīties.

Kā lielākajā daļā Latvijas pagastu, iedzīvotāju skaits samazinās dažādu iemeslu dēļ, tātad arī situācija bibliotēkās mainās gan apmeklējuma ziņā, gan interešu ziņā, jo jaunās tehnoloģijas ieņem arvien lielāku vietu cilvēku dzīvē.

2. Finansiālais nodrošinājums

Finansējumu bibliotēkas uzturēšanai nodrošina Saldus novada pašvaldība. Katru gadu pašvaldības finansējums mazliet palielinās. Budžeta vienas no galvenajām prioritātēm ir krājuma komplektēšana, atalgojums un ar to saistītās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas. Bibliotēkas vadītājam tiek dota iespēja sastādīt nākamā gada budžetu un iespēju robežās, vajadzības gadījumā to grozīt. 2024.gadā Jaunlutriņu pagasta bibliotēkas piešķirtais finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu.

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2022	2023	2024
Izdevumi kopā (EUR)	11994	14409	15967
Darbinieku atalgojums (bruto)	9755	12059	13327
Krājuma komplektēšana	2239	2350	2878

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Jau kopš 1992.gada Jaunlutriņu pagasta bibliotēka nemainīgi atrodas 1988.gadā celtās ēkas pirmajā stāvā. Kopējā telpu platība nav mainījusi – 120m². Jaunlutriņu pagasta bibliotēkas un struktūrvienības Ošeniekos telpu tehniskais stāvoklis labs.

Pārskata periodā Jaunlutriņu pagasta bibliotēkā mazajiem lasītājiem iegādāta liela, krāsaina sekcija ar daudziem nodalījumiem un grāmatu plauktiem. Koridorā iegādāti divi ērti atpūtas krēsli, plaukts un galdiņš. Bibliotēkas darbiniecei nomainīts lielāks monitors. Bibliotēkas telpas ir izremontētas, patīkamas un mājīgas, kur labi jūtas ikviens, kurš atnāk.

Sekcija bērnu atpūtas stūrītī

Atpūtas krēsli un galdiņš

Kā redzams tabulās zemāk, bibliotēkas iekārtas un aprīkojums ir pietiekams, lai nodrošinātu bibliotēkas pakalpojumu sniegšanu un funkciju veikšanu.

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums" Jaunlutrīņu pagasta bibliotēka

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (gads)
Datori	1	5	1 (2022) 5 (2014)
Multifunkcionālās iekārtas	1		(2015)

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums" struktūrvienība Ošenieki

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (gads)
Datori	1	3	3 (2014) 1 (2013)
Multifunkcionālās iekārtas	1		(2014)
CD atskaņotājs	1		(2015)
Laminējamā iekārta	1		(2015)
Projektors	1		(2021)

Bibliotēka ir aprīkota ar darbam nepieciešamām pamatierīcēm, kurām ir dažāds nolietojums, bet tās darbojas. Vecākais dators iegādāts 2013. gadā un ir 11 gadus vecs, 3 datori ir 10 gadus veci, 3 datori ir 9 gadus veci, 1 dators 3 gadus vecs. Bibliotēkas darbiniecei dators iegādāts pirms diviem gadiem.

Informācijas tehnoloģiju attīstība radusi iespēju izmantot ļoti lielu informācijas daudzumu un pakalpojumu pieejamību visiem, kam pieejami informācijas tehnoloģiju līdzekļi. Šo pakalpojumu arvien plašāk cenšas izmantot ikviens iedzīvotājs. Bibliotēka ir vieta, kur iespējams izmantot informācijas tehnoloģijas bez maksas. Šāds pakalpojumu piedāvājums prasa ieguldījumus tehnoloģiju uzturēšanā un attīstībā-datortehnika, multifunkcionālās iekārtas, interneta pieslēgums.

Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Ar laiku būtu jānomaina vecākie datori pret jaunākiem un jaudīgākiem, jo šie ir ļoti novecojuši. Pašvaldības ierobežotais finansējums datortehnikas u.c. tehnisko iekārtu atjaunošanai, ir nepietiekams. Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

4. Personāls

Saldus novada Jaunlutrīņu pagasta bibliotēkā un struktūrvienībā Ošeniekos strādā viens darbinieks-bibliotēkas vadītāja. Darbiniecei ir pilna slodze. Bibliotēkas vadītājai ir pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība Bibliotēku informācijas specialitātē.

Profesionālo izglītību bibliotekāre papildina piedalotiesursos, semināros, apmācībās, gan klātienē, gan attālināti. Bija iespēja apgūt daudz jauna un noderīga bibliotekārajam darbam, piedaloties Saldus novada bibliotēkas rīkotajos apmācībuursos.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k.	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	Daira Šlanka, Daira Makare, Viļute Neimeta, Linda Milne	Darbs ar maksājumu karšu pieņemšanas terminālu (POS termināls). Kases žurnāla, kvīšu grāmatīņas aizpildīšana.	2	Klātienē
2.	SNB/vada Saldus novada pašvaldības izglītības darba speciāliste tehnoloģiju un mūžizglītības jautājumos Irēna Birgersone	Word dokumenta apstrāde-satura izveide, lapu numerācija, teksta līdzināšana	2	Attālināti
3.	Viļute Neimeta	POS žurnālu aizpildīšana atskaišu ies	1	Attālināti
4.	SNB	“Vienas pieturas aģentūra” stāsta par saviem piedāvātajiem pakalpojumiem; Vēsturnieka un skolotāja Edgara Plētiņa lekcija “Bibliotēkas un bibliotekāra loma novadpētniecības saglabāšanā Novadpētniecības loma raidījuma “Tas notika šeit” tapšanā”; Aivars Rijnieks “Dzimtas koka pētišana”	4	Klātienē
5.	Latvijas Nacionālās bibliotēkas Kompetenču attīstības centrs	“Vai protam cits citu sadzirdēt”- lekcija par iekšējās komunikācijas veidiem un nozīmi, iekšējās komunikācijas specifiku bibliotēkās, kādi visbiežāk pielietojamie komunikācijas instrumenti	6	Klātienē
6.	Latvijas Koledžu asociācija	Lietišķā pētniecības konference “Izglītība. Izaugsme. Ilgtspēja 2024.” Ziņojums par tēmu “Publisko bibliotēku piedāvājums bērnu un pusaudžu attīstībai”	6	Attālināti
7.	Irēna Birgersone	Mākslīgā intelekta priekšrocības un riski	2	Klātienē

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēkai ir nozīmīga vieta Jaunlutriņu pagasta dzīvē. Bibliotēkas darbība vērsta uz mācību un darba kvalifikācijas un saturīga brīvā laika pavadīšanas iespēju pilnveidošanu. Bibliotēkas apmeklētāji brīvi izmanto bezmaksas interneta pakalpojumus uzziņām, pārskaitījumu veikšanai ar internetbankas palīdzību, iegūt lasīšanā visjaunākās grāmatas un pieprasītākos žurnālus, iespēju robežās apmeklēt piedāvātos pasākumus, kā arī mācīties. Bibliotēkas apmeklētājiem iespējams pilnveidot digitālās prasmes dokumentu noformēšanā un saglabāšanā, e-pasta lietošanā, aprēķinu veikšanā programmā Excel, [www. Latvija.lv](http://www.Latvija.lv) pakalpojumu lietošanā, viedo tālrunu izmantošanā ikdienā u.c. Bērni un jaunieši meklē informāciju pētnieciskiem darbiem, mācībām. Tādās reizēs viņi tiek iepazīstināti ar bibliotēkā pieejamām datu bāzēm. Bibliotēkā ir iespējama dokumentu parakstīšana ar e-parakstu.

Bibliotēka ir arī kā vieta, kur, pateicoties esošajām informācijas tehnoloģijām, citas organizācijas var rīkot dažādus kursus, pasākumus dažādām iedzīvotāju grupām. Arvien biežāk bibliotēka veic arī sociālās funkcijas, kas pastāv līdzās bibliotēkas pakalpojumiem. Bibliotēka ir kļuvusi par ierastu komunālo, patērētās elektrības, telefonu maksājumu vietu. Bibliotēkā tiek pasūtītas, rezervētas, apmaksātas un izdrukātas koncertu, teātra izrāžu biļetes, kā arī aviobiļetes. Izmantojot bezmaksas interneta pakalpojumus, tiek meklēts darbs, pirkti un pārdoti, aizpildītas dažādas anketas un VID deklarācijas. Bibliotēkas darbinieki ir starpnieki starp pagasta, novada un valsts iestāžu darbiniekiem un iedzīvotājiem.

Bibliotēka ir daļēji pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem, bet struktūrvienībā Ošeniekos nav pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem un tā nav aprīkota ar iekārtām cilvēkiem ar speciālām vajadzībām. Ja ir nepieciešamība, iepriekš piezvanot, iespēju robežās tiek piegādāti pieprasītie periodikas izdevumi un grāmatas lasītājiem mājās. Tas ir veids, kā bibliotēka iegūst plašāku lasītāju loku.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	309	339	352	+10%; +4%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	112	105	108	-6%; +3%
Bibliotēkas apmeklējums	4415	4455	4030	+1%; -10%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	860	1171	1038	+36%; -11%
Virtuālais apmeklējums				
Izsniegums kopā	6093	6830	7614	+12%; +11%
<i>t. sk. grāmatas</i>	4523	5196	5915	+15%; +14%
<i>t.sk. periodiskie izdevumi</i>	1570	1634	1624	+4%; -1%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	1863	1399	1208	-25%; -14%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā	43,28%	47,2%	49,4%	+4%; +2,2%
<i>t.sk. bērni līdz 18g.</i>	80%	78%	77%	-3%; -1%
Iedzīvotāju skaits	714	718	713	+1%; -0,7%

Lietotāju kopskaits - salīdzinot ar 2023. gadu, palielinājies par **13** lietotājiem jeb **4%** vairāk. Arī bērnu un jauniešu lietotāju skaits ir palielinājies par **3** jeb **3%**, jo kopš 2023. gada pirmskolas un jaunākās grupiņas vecuma bērni regulāri apmeklē bibliotēkas vadītās nodarbības katru nedēļu trešdienās.

Kopējais fiziskais apmeklējums - salīdzinot ar 2023.gadu ir samazinājies par **10%**, tas skaidrojams ar to, ka ļoti daudz vecāki un viņu bērni apmeklē darba un mācību iestādes Saldus pilsētā

un tuvākos novados, līdz ar to, apmeklējot arī tur esošās bibliotēkas. Jaunlutriņu pagastā skola tika reorganizēta 2021. gada oktobrī.

Kopējais izsniegums - palielinājies par **11%**, jo daudzi lietotāji tiek apkalpoti mājās, un arī tie apmeklētāji, kuri atnāk veikt maksājumus, izvēlas sev lasāmvielu.

Grāmatu izsniegums - palielinājies par **11%**, jo Jaunlutriņu bibliotēka cenšas iegādāties labu un vērtīgu literatūru, ņemot vērā arī bibliotēkas lietotāju vēlmes.

Periodisko izdevumu izsniegums - nedaudz samazinājies par **1%**, jo palielinoties abonēšanas cenām, sanāk pasūtīt mazāk eksemplāru iekļaujoties budžeta līdzekļos. Lasītājiem pietrūkst žurnālu daudzveidība. Periodikas krājums regulāri tiek pārskatīts, tiek norakstīti noliekti un novecojuši izdevumi.

Izsniegums bērniem un jauniešiem - samazinājies par **14%**, jo bērni un jaunieši, kuri mācās skolā bibliotēku apmeklē retāk mācību un ārpuskolas nodarbību dēļ. Ja ir nepieciešama literatūra, viņi izmanto skolas bibliotēkas.

Bibliotekārais aptvēruma % no iedzīvotāju skaita pagastā audzis par 2,2%, jo iedzīvotājiem ir iespēja veikt maksājumus un citus pakalpojumus.

E-grāmatu bibliotēka

2024. gadā Jaunlutriņu bibliotēka turpina popularizēt “3td.lv” e-grāmatu bibliotēku. “3td.lv” e-grāmatu bibliotēka ir valsts finansēts pakalpojums, kas reģistrētiem bibliotēku lietotājiem piedāvā lasīt e-grāmatas tiešsaistē izmantojot tālruni vai datoru. Kopš 2019. gada, kad tika atklāta e-grāmatu bibliotēka, www.3td.lv, lasītāju izvēlei pieejams vairāk kā pustūkstotis e-grāmatu latviešu valodā. 3td.lv E-grāmatu bibliotēkas piedāvātās iespējas regulāri tiek reklamētas bibliotēkas telpās, informācija tiek izvietota afišu standā. Lasītāji tiek informēti pa tālruni, gan arī bibliotēkā mutiski izstāstot un praktiski pamācot, kā piekļūt bezmaksas e-grāmatām. Lasītāji ir dažādi-ir, kas par šo iespēju zina un jautā, kā piekļūt e-bibliotēkas saturam un ir, kuri nevēlas šo pakalpojumu. Lai arī e-grāmatu bibliotēkā pieejamo grāmatu klāsts tiek regulāri papildināts un tiek pilnveidoti izmantošanas noteikumi, tomēr, kā liecina KISC sniegtie statistikas dati, “3TD e-grāmatu bibliotēku” izmanto tikai neliela daļa no bibliotēkas autorizēto lietotāju skaita.

Secinājumi

E-grāmatu bibliotēka laukos negūst īpaši lielu atsaucību, jo pagastā joprojām ir daudz iedzīvotāju, kuriem mājās nav datora un interneta. Lielākā daļa bibliotēkas lietotāju tomēr izvēlas lasīt grāmatas papīra formātā. Varu tikai ieteikt, popularizēt un aicināt lasīt e-grāmatas, bet izvēle būs lasītāja ziņā.

Pakalpojumi un pasākumi lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām

Jaunlutriņu bibliotēka piedāvā dažādu pasākumu organizēšanu bibliotēku lietotājiem. Pārsvārā pasākumi paredzēti visiem bibliotēku lietotājiem, taču nereti tiek organizēti arī pasākumi, kuri tendēti uz atsevišķām lietotāju mērķgrupām, piemēram, rokdarbniecēm, lasītājiem ar dažādām interesēm. Pārskata periodā tika organizēti šādi pasākumi:

- 1) gleznošanas nodarbība Jaunlutriņu bibliotēkā bija vienreizēja iespēja gleznot pieredzējušas mākslinieces Henrietas Buddes vadībā. Kopā pavadītais laiks un gleznošana sagādāja prieku un pārsteidzošus rezultātus. (1.pielikums).
- 2) pasākums “Interesantie ceļojumu stāsti”, kurā ceļotāja Maija Zaļuma dalījās ar neparastu un aizraujošu piedzīvojumu “Āfrika karstā, melnā, krāsainā.” (2.pielikums)
- 3) “Mākslīgais intelekts-viegli un interesanti.” Pasākumu vadīja Saldus novada pašvaldības izglītības darba speciāliste mūžizglītības un tehnoloģijas jautājumos Irēna Birgersone

- 4) dzejas dienu pasākums “Es.Tu. Mēs.” Ar sirsnīgu mūziku, sarunām un dzeju pasākumu vadīja dziedātāja Ira Krauja (3.pielikums).
- 5) “Gada aktīvāko lasītāju godināšana”. Pasākumu atklāja Saldus novada muzikālā teātra “Fado” solistes vadītājas Zanes Kauneses vadībā. Jauko svētku noskaņu papildināja grāmatas Kaķa Semanuela piedzīvojumi” autore Liene Behmane.(4.pielikums)

Lai popularizētu krājumu, katru mēnesi bibliotēka organizē tematiskās izstādes-dažādu nozīmīgu notikumu atceres dienas, literārās izstādes - slaveni rakstnieku jubilejas, jaunāko grāmatu izstādes.

Bibliotēkas apmeklētājiem ir brīvi pieejamas novadpētniecības mapes, kuras var apskatīt bibliotēkā, kavēties atmiņās, meklēt pazīstamus cilvēkus, stāstīt atmiņu stāstus.

Uzziņu un informācijas darbs

Mūsdienās bibliotēkas ir ne tikai grāmatu krātuves, bet arī informācijas centri, tāpēc informācijas pakalpojumi bibliotēkā ir bibliotekāra ikdiena. Uzziņu izpildē izmanto ne tikai tradicionālo krājumu, bet arī elektronisko katalogu, internetu, tiešsaistes datubāzes: Letonika, Lursoft (News.lv laikrakstu bibliotēka).

Uzziņu meklētāji ir dažādi: periodikas lasītāji, skolēni, interneta lietotāji. Iepazīstoties ar jaunākajiem žurnāliem, avīzēm, lietotāji gūst informāciju visās dzīves jomās, bet daudzkārt nepieciešams izpildīt pieprasījumus: tās ir tematiskās, precizējošās, adresālās, faktogrāfiskās uzziņas. Pa telefonu lietotāji vēlas noskaidrot par dažādiem mazpazīstamākiem novadniekiem vai jāsameklē raksti par notikumiem. Cilvēki zvina, lai noskaidrotu dažādus sadzīviskus jautājumus.

Daudziem bibliotēkas apmeklētājiem bija nepieciešama palīdzība interneta vidē, piemēram, uztaisīt e-pastu, parakstīt dokumentu ar e-parakstu un to aizsūtīt adresātam, veikt izdrukas no internetbankas, aktivizēt internetbankas karti, aizpildīt VID deklarāciju par izlieto degvielu, no www.uzdevumi.lv izdrukāt skolēnam veicamos uzdevumus (izmantojot personīgo telefonu, caur WhatsApp un videokameru veikta konsultācija ar skolotāju), PMLP tīmekļa vietnē sameklēt un aizpildīt veidlapu par personas “Ielūguma apstiprināšanu vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanu Latvijas Republikā” u. c.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	81	208	92
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	40	17	9

Pārskata periodā ir palielinājies no citām bibliotēkām saņemto dokumentu skaits, jo bibliotēku apmeklēja studenti, kuriem bija nepieciešama mācību literatūra bakalaura un maģistra darbiem.

Labā sadarbība ir izveidojusies ar Zirņu, Šķēdes, Saldus novada, Lutriņu un Saldus pagasta bibliotēkām. Krājuma apmaiņa notiek iepriekš saskaņojot ar bibliotekāri pasūtot vajadzīgās grāmatas.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

6.Krājums

Jaunlutriņu pagasta bibliotēkai krājuma komplektēšanai 2024.gadā piešķirtais finansējums no pašvaldības budžeta bija – grāmatām 2179 EUR un periodikai 699 EUR gadā. Kopā grāmatām un presei iztērēti 2878 EUR. Katru gadu finansējums krājumu komplektēšanai gan grāmatām, gan presei palielinās, jo dārgāki kļūst izdevumi. Pasūtot preses izdevumus tiek uzklaustītas lasītāju vēlmēs un vajadzības.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2022	2023	2024
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	2239	2386	2878
<i>t. sk. grāmatām</i>	1640	1786	2179
<i>t.sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	599	600	699
Finansējums krājumam uz 1 iedz. Skaita pagastā, pilsētā, reģionā	3,14	3,27	4,04
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	2239	2386	2878

2024. gadā no 239 (neskaitot seriālizdevumus) jaunieguvumiem 90 grāmatas ir iegādātas jaunākā, vidējā un vecākā skolas vecuma lasītājiem. Daiļliteratūra pieaugušajiem nepieciešama daudzveidīgāka, lai nodrošinātu lasāmvielu dažādām gaumēm. Lietotāju pieprasīta ir daiļliteratūra – gan ārzemju, gan latviešu, bērnu literatūra, grāmatas par veselību, psiholoģiju, par dažādiem rokdarbiem. Pirkumus veic, rūpīgi pārdomājot pieprasījumu, lai nopirktajai grāmatai būtu pēc iespējas lielāks apgrozījums.

Grāmatu pirkumi veikti no SIA VIRJA AK, Zvaigzne ABC, SIA, un Jānis Roze, SIA jo apmierina gan piedāvājums, gan piegādes izpilde. Labas un vērtīgas grāmatas saņemtas no Latvijas Nacionālās bibliotēkas bezatlīdzībā.

Laikraksti un žurnāli pasūtīti a/s “Latvijas Pasts”, izmantojot atlaižu piedāvājumu “Laimīgajā nedēļā”, tādējādi var pasūtīt žurnālus un laikrakstus izdevīgāk. Līdzekļi preses abonēšanai nav pietiekami, jo Jaunlutriņu pagasta bibliotēkai abonētie preses izdevumi jādala ar struktūrvienību Ošeniekos. Cenu kāpuma dēļ, lielākā daļa apmeklētāju žurnālus un avīzes lasa bibliotēkā, tādēļ vēlētos lielāku daudzveidību, jo vēlmēs un intereses ir dažādas. 2023.gadā par pašvaldības līdzekļiem 2024.gadam abonēti 14 nosaukumu preses izdevumi, no tiem 2 izdevumi bērniem un jauniešiem. Tas ir par 2 izdevumiem mazāk kā pagājušogad. Bibliotēkas krājums papildināts ar 533 jaunieguvumiem, tas ir par 49 izdevumiem vairāk kā iepriekšējā gadā.

2024. gadā norakstīti 731 eksemplārs. Norakstīšanas iemesli – novecojušas, nav pieprasījuma, nolietotas un dubletes. Bibliotēkai jāturpina strādāt pie krājuma satura kvalitātes uzlabošanas, attīrot to no novecojušas, fiziski nolietotas un maz izmantotas literatūras. Vairāk jāizvērtē nozaru literatūra. Pēdējos gados novērots, ka bibliotēkas lasītāji maz interesējas par nozaru literatūru, jo vajadzīgo informāciju atrod internetā.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2022	2023	2024
Jaunieguvums kopā	512	484	533
<i>t. sk. grāmatas</i>	311	179	239
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	73	74	85
<i>t. sk. bērniem</i>	60	54	90
Izslēgtie dokumenti	1486	2020	731
Krājuma kopskaits	9410	7875	7679
Grāmatu krājuma apgrozība	0,58	4,74	1,47
Periodisko izdevumu apgrozība	0,96	1,77	1,75

Darbā ar parādniekiem vispopulārākā metode ir atgādinājumu sūtīšana elektroniski, izmantojot BIS ALISE iespējas. Tāpat tiek veikta īsziņu sūtīšana un zvanīšana uz lietotāju norādītajiem tālruna numuriem, uzrunāšana individuāli. Šo procesu bieži vien apgrūtina iedzīvotāju neprecīzi sniegtā informācija.

Bibliotēkas lietotājiem ir iespēja izmantot divas datubāzes- Letonika un News. Lai veicinātu datu bāzu izmantošanu lietotāju vidū informācija par pieejamām datu bāzēm izvietota uzraksta veidā bibliotēkā pie monitoriem. Digitālo prasmju nodarbībās lietotāji tiek informēti par pieejamām datu bāzēm un aicināti tās izmantot.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2022	2023	2024
Letonika			
lejuplāžu skaits	53	39	432
News			
lejuplāžu skaits			6
citas			

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

2024.gadā Jaunlutriņu bibliotēkas lietotāji ir 105 bērni un jaunieši līdz 18.gadu vecumam. Pēdējo trīs gadu laikā tas ir mainīgs. Galvenie uzdevumi 2024. gadā darbā ar bērniem un jauniešiem:

- 1) bērnu bibliotēkā apkalpošana Jaunlutriņu bibliotēkā un tās struktūrvienībā;
- 2) jaunu lietotāju (bērnu un jauniešu) iesaistīšana bibliotēkā;
- 3) uzsākt lasīšanas veicināšanas projektu 3-4 gadus veciem bērniem “Grāmatu starts”;
- 4) saturīga brīvā laika iespējas nodrošināšana;
- 5) informācijas tehnoloģiju prasmju un iemaņu apguves nodrošināšana;
- 6) bibliotēkas darba organizēšana un popularizēšana, publicitāte;
- 7) literatūras popularizēšana dažādos lasīšanas veicināšanas pasākumos;
- 8) piedalīšanās mērķprogrammā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024”;
- 9) bibliotēkā izglītības procesa pilnveidošana, , piedaloties dažādos apmācībuursos, apmeklējot pieredzes apmaiņas braucienu

Bibliotēkas krājums tiek komplektēts tā, lai maksimāli apmierinātu bērnu un jauniešu mērķauditorijas vajadzības. Svarīgi ņemt vērā lietotāju pieprasījumus, lai krājums būtu daudzpusīgs un noderīgs gan mazākā vecumposma bērniem, gan jauniešiem. Liela vērtība pievērsta kvalitatīvai nozaru, latviešu un tulkotai bērnu un jauniešu literatūrai, lai atbilstu visu vecumu lietotāju interesēm. Bibliotēka cenšas nodrošināt skolēniem nepieciešamās ieteicamās literatūras sarakstos esošās grāmatas. Ja tās nav bibliotēkā, tad tiek pasūtītas no citām bibliotēkām ar SBA.

Galvenās problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem ir intereses trūkums par grāmatām un citiem izdevumiem. Tāpēc bērni tika iesaistīti dažādās aktivitātēs, individuāli uzrunāti un aicināti uz bibliotēkas rīkotajiem pasākumiem, ievērojot drošības noteikumus. Struktūrvienībā Ošeniekos tika rīkots galda spēļu čempionāts bērniem. Radošās nodarbības piesaista bērnus apmeklēt bibliotēku. Pēc nodarbībām bērni vienmēr izvēlas sev interesējošu grāmatu lasīšanai. Viena no

prioritātēm darbā ar bērniem, bija individuālais darbs, motivējot, ieinteresējot viņu bibliotēkas apmeklēšanai un grāmatu lasīšanai.

Bērnudārza vecākās grupiņas bērni apmeklē bibliotēku bieži, interesējas par jaunām grāmatām, apskata izstādes. Bērnu grāmatas lasa kopā ar audzinātājām. Bibliotēkā skatās dažādus mācību raidījumus.

Pārskata periodā bērnu un jauniešu krājums papildināts ar 90 grāmatām.

Uzziņu un informācijas pakalpojumu sniegšana darbā ar bērniem un jauniešiem notiek regulāri. 2024. gadā galvenokārt tika sniegtas tematiskās uzziņas, kas saistītas ar mācībām, bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējām, aktuāliem notikumiem ne tikai Latvijā, bet arī pasaulē. Sniegtas uzziņas par latviešu gadskārtu svētkiem, augu un dzīvnieku valsts tēmām, dažādu tautu un valsts tradīcijām. Šādas uzziņas sniedz skolēniem dažādu pētniecisko darbu rakstīšanai un zināšanu papildināšanai.

Lai precīzi sniegtu uzziņas bibliotēka izmanto visus pieejamos resursus-datubāzes, uzziņu krājums, preses izdevumi, kā arī brīvpieejas interneta resursi.

Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes

“Bērnu, jauniešu, vecāku žūrijas” ietvaros tika organizēts pasākums-tikšanās ar rakstnieci daudzu pasaku grāmatu autori Inesi Valteri. Autore atklāja, kā top pasaka un ļāva bērniem piedzīvot radīšanas prieku. Bērni parādīja savas prasmes radoši domāt un izveidoja savus pasaku varoņus. Par čaklu grāmatu lasīšanu, bērni tika pie diploma, ballītes un cienasta (5.pielikums).

2024.gadā Jaunlutriņu bibliotēka uzsāka lasītveicināšanas projekta “Grāmatu starts” īstenošanu. “Grāmatu starts” ir lasīšanas veicināšanas projekts 3-4 gadus veciem bērniem. Projekta ietvaros Jaunlutriņu bibliotēkā notika izglītojošas, radošas un attīstošas nodarbības bērniem (6.pielikums)

Jaunlutriņu bibliotēkā Latvijas Ēnu dienā viesojās Druvas vidusskolas 10.klases skolniece un Saldus vidusskolas 2. klase skolniece. Ēnotājas iepazīs ar bibliotēkas plašo pakalpojumu klāstu, mācījās izsniegt un saņemt grāmatas, darbojās ar bibliotēkas informācijas sistēmu “Alise”, apguva jaunas prasmes informācijas meklēšanā dažādos resursos.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības galvenie virzieni Jaunlutriņu bibliotēkai saistīti ar lokālās vietas vēsturi un kultūrvēsturisko objektu izpēti, novadnieku apzināšanu, materiālu vākšanu un apkopošanu un to popularizēšanu.

Novadpētniecības darba mērķis-izzināt, apkopot un popularizēt informāciju par dzimto novadu un tās cilvēkiem.

Materiāli ir apkopoti, sistematizēti un lietotājiem brīvi pieejami novadpētniecības plauktā. Ir mapes kuras tiek papildinātas par Jaunlutriņu pagasta kultūras cilvēkiem, S. Rēfeldi, D. Mickēviču Sandru Medni, Andri Liekmani, Ilzi Lāci, Ilzi Kļavu un Rasmu Liekmani, Zigrīdu Krūzi, par pagasta šodienu, par kultūras norisēm, par sporta dzīvi, par novadniekiem, par skolu, par Viedo ciemu un citas.

Atsevišķā mapē ir materiāli par Ošenieku bibliotēkas vēsturi, kas nepārtraukti tiek papildināta, uzzinot jaunus faktus. Bibliotēkā ir izveidots vēstures stends ar svarīgāko informāciju par bibliotēkas rašanos un darbību.

Jaunlutriņu sākumskolas reorganizācijas rezultātā bibliotēkā nonāca liela daļa vēsturisku materiālu par Jaunlutriņu skolu, tās skolotājiem un skolēniem. Darbs tiek veltīts pie šo materiālu apkopošanas un saglabāšanas.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9. Projekti

2024. gadā Jaunlutriņu bibliotēkā ar pašvaldības finansējuma atbalstu nav realizētu projektu.

10. Publicitāte

Pasākumi tiek izziņoti ar afišu palīdzību, kuras izvietotas bibliotēkā, pie ziņojumu stenda un bibliotēkas facebook lapā. Informācija tiek nodota telefoniski un individuāli katru uzrunājot.

Jaunlutriņu pagasta bibliotēkai ir izveidota lapa *facebookā*, ar kuras palīdzību bibliotēka komunicē ar sabiedrību – informē par pasākumiem, izstādēm, aktivitātēm, publicē galerijas. 2024. gadā Facebook lapas apmeklētāju skaits 1677. Sekotāji bibliotēkas lapai 321.

Tabula “Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits
	2024
Facebook	10
Instagram	
TikTok	
YouTube	

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Ļoti veiksmīga sadarbība un liels atbalsts ir no pagasta pārvaldes vadītāja bibliotēku telpu labiekārtošanā, bērnu dārza audzinātājām, Jaunlutriņu, Lutriņu un Šķēdes kultūras darba organizatorēm kopīgu pasākumu veidošanā. Laba sadarbība ir izveidojusies ar Jaunlutriņu pagasta bibliotēkas rokdarbnieci Valdu Kornejānovu, kura vienmēr parūpējas par bibliotēkas noformējumu.

Regulāra informācija tiek saņemta no Saldus novada bibliotēkas darbiniekiem par jaunumiem un aktuāliem jautājumiem. Saldus novada bibliotēkas speciālisti vienmēr palīdz rast atbildes uz jautājumiem par bibliotēkas darbību un attīstības iespējām.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

12.Pielikumi

Pielikums Nr.1

Jaunlutriņu pagasta bibliotēkā gleznošanas nodarbība kopā ar mākslinieci Henrieti Buddi.

Pielikums Nr.2

Pasākums “Interesantie ceļojumu stāsti” kopā ar Maiju Zaļumu

Pielikums Nr.3
Dzejas dienu pasākums “Es.Tu. Mēs.” Kopā ar Iru Krauju.

Pielikums Nr.4
Gada aktīvāko lasītāju godināšana”.

Pielikums Nr.5
“Bērnu, jauniešu, vecāku žūrijas” pasākums ar rakstnieci Inesi Valteri

Pielikums Nr.6
“Grāmatu starts” lasīšanas projekts Jaunlutriņu pagasta bibliotēkā

2025.gada 31.janvārī

Jaunlutriņu pagasta bibliotēkas vadītāja A.Balandīna

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU